

BG Stone A/S
Fabrikvej 12, 1.
8800 Viborg

Sendt med Digital Post til CVR.nr. 29010331 og
E-mail: bgstone@bgstone.dk samt mr@bachgruppen.dk

**Tilladelse til råstofindvinding på del af matr.nr. 21 Brårup By,
Grønbæk i Silkeborg Kommune gældende i perioden
6. november 2023 til 5. november 2033**

Dato 03-11-2023

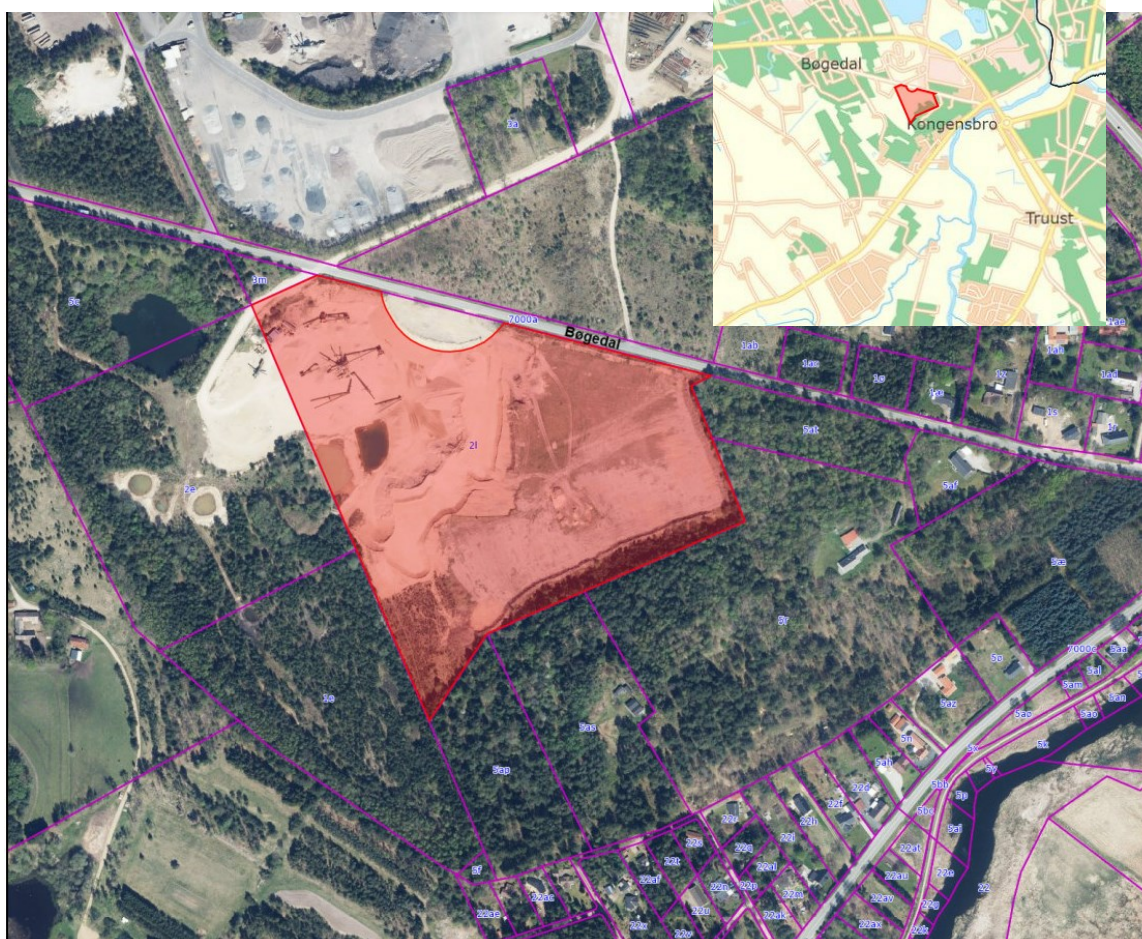
Sagsbehandler Areense Nordentoft

Raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +4551368879

Sagsnr. 1-50-71-27-21

Side 1

*Oversigtskort Bøgedal Grusgrav. Indvindingsareal ses med rød maske.
Pink streger er matrikelskel og blå skrift er matrikelnummer.
Baggrundskort er ortofoto forår 2023.*

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
BG Stone A/S Fabrikvej 12, 1. 8800 Viborg CVR-nr.: 29010331	BG Stone A/S Fabrikvej 12, 1. 8800 Viborg CVR-nr.: 29010331	BG Stone A/S Fabrikvej 12, 1. 8800 Viborg CVR-nr.: 29010331

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelser fra Region Midtjylland	5
A.1. Råstofloven	5
A.1.1. Begrundelse	5
A.2. Habitatbekendtgørelsen	5
A.2.1. Natura 2000-væsentlighedsvurdering og bilag IV- artsvurdering	6
A.3. Indsatsbekendtgørelsens § 8	6
A.4. Miljøvurderingsloven	7
B. Afgørelser fra andre myndigheder.....	7
B.1. Vandforsyningsloven	7
B.2. Miljøbeskyttelsesloven	8
B.3. Naturbeskyttelsesloven.....	8
C. Vilkår for indvindingen	9
C.1. Vilkår efter råstofloven	9
C.1.1. Før indvindingen må påbegyndes	9
C.1.2. Godkendt materiel.....	10
C.1.3. Driftstider.....	10
C.1.4. Kørsel i råstofgraven	10
C.1.5. Støj.....	11
C.1.6. Støv	12
C.1.7. Graveafstande og begrænsninger.....	12
C.1.8. Bevaring af geologiske profiler	13
C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening	13
C.1.10. Andre aktiviteter	14
C.1.11. Efterbehandling.....	14
C.2. Vilkår efter vandforsyningsloven	16
C.3. Vilkår efter miljøbeskyttelsesloven	16
C.4. Vilkår efter naturbeskyttelsesloven.....	17
D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven.....	18
D.1. Råstofindvinding	18
D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	18
D.3. Tinglysning	18
D.4. Grave- og efterbehandlingsplan	19
D.4.1. Godkendelse af grave- og efterbehandlingsplan	20
D.4.2. Sikkerhedsstillelse.....	20
D.5. Tilsyn og besigtigelse	21
D.6. Indberetning af indvunden mængde.....	21
D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.	22
D.8. Råstofafgift	22
D.9. Ændring af vilkår	22
E. Generelle bestemmelser efter anden lovgivning	23
E.1. Fortidsminder	23
E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.....	23

E.3. Dræn.....	23
E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter	24
E.5. Beskyttelse af søer	24
E.6. Vejadgang og færdsel på veje.....	24
E.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej.....	25
E.8. Forsyningsledninger	26
E.9. Stationære olietanke	27
E.10. Mobile olietanke (entreprenørtanke)	27
E.11. Affaldshåndtering	27
E.12. Tilførsel af jord til råstofgrave	27
F. Region Midtjyllands behandling af sagen.....	28
F.1. Afvejning af hensyn og interesser.....	28
F.2. Planforhold	28
F.2.1. Råstofplan	28
F.2.2. Kommuneplan.....	29
F.2.3. Lokalplan.....	29
F.2.4. Statslige planer	29
F.3. Råstofressourcen.....	29
F.4. Miljømæssige forhold	30
F.4.1. Grundvand, overfladevand og drikkevandsinteresser.....	30
F.4.2. Beskyttet natur	31
F.4.3. Forsyningsledninger	33
F.4.4. Støj	33
F.4.5. Støv.....	36
F.4.6. Kulturarv	36
F.4.7. Landskab.....	36
F.4.8. Færdsel i råstofgraven	37
F.4.9. Graveafstande og periferiskråninger	37
F.4.10. Efterbehandling	38
F.5. Samlet afvejning og konklusion.....	40
G. Grundlag for tilladelsen.....	41
G.1. Høringer	41
G.2. Høringssvar	43
Danmarks Naturfredningsforening Silkeborg	43
Silkeborg Kommune.....	44
H. Offentliggørelse og klagevejledning.....	45
H.1. Afgørelser efter råstofloven	46
H.2. Afgørelse efter vandforsyningsloven	46
H.3. Afgørelse efter miljøbeskyttelsesloven	47
I. Orientering	48
J. Bilag	48

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil 5. november 2033

Ansøger meddeles tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det areal, der fremgår af kortet på tilladelsens forside samt af oversigtskortet i bilag A. Tilladelsen gives på de vilkår, som fremgår af afsnit C samt bestemmelserne i afsnit D og E.

A. Afgørelser fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende ansøgningsmateriale og efter en konkret afvejning af hensyn og interesser efter råstoflovens § 3, giver Region Midtjylland hermed efter råstoflovens § 7, stk. 1 tilladelse til en årlig indvinding af 150.000 m³ sand, grus og sten inden for et areal på 8,4 ha, som angivet på oversigtskortet i bilag A. Af de 150.000 m³ må der indvindes 30.000 m³ årligt under grundvandspejlet.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet i afsnit C.1.

A.1.1. Begrundelse

Det er Region Midtjyllands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Midtjylland har afvejet de relevante hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3 og råstofplanens retningslinjer og fundet, at der ud fra vurderingerne i afsnit F og med de fastsatte vilkår kan meddeles tilladelse til råstofindvinding på det ansøgte areal.

Nærmere beskrivelse af Region Midtjyllands behandling og vurdering af sagen fremgår af afsnit F.

A.2. Habitatbekendtgørelsen²

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering). Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/1/2017 om råstoffer med senere ændringer.

² Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsen § 6, stk. 2. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Jf. habitatbekendtgørelsens § 10 kan der endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Habitatbekendtgørelsen indeholder i § 10 et krav om, at ved administration af bekendtgørelsens §§ 7 og 8, skal planer og projekter vurderes i forhold til deres virkning på bilag IV-arter (bilag IV-artsvurdering).

A.2.1. Natura 2000-væsentlighedsvurdering og bilag IV-artsvurdering

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes yderligere, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyre- eller plantearter. Vurderingen er foretaget på grundlag af de nærmere oplysninger og konkrete vurderinger beskrevet i afsnit F.4.2 samt i bilag C, C.1 og bilag D.

A.3. Indsatsbekendtgørelsens³ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionen kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden af overfladevandområder eller grundvandsforekomsters tilstand og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte

³ Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter med senere ændringer.

miljømål for forekomsterne. Datagrundlag og begrundelser for regionens konkrete vurderinger fremgår af afsnit F.4.1.

A.4. Miljøvurderingsloven⁴

Råstofindvinding på arealer under 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 2a, og er derfor underlagt lovens bestemmelser om screening af projektets indvirkning på miljøet.

Region Midtjylland har efter miljøvurderingslovens § 21 udført en screening under hensyntagen til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 6. Ved screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af den potentielle indvirkning på miljøet blevet vurderet.

På baggrund af screeningen vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet og derfor ikke er underlagt krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Screeningsafgørelsen med dens konkrete vurderinger og begrundelser er vedlagt som bilag D.

B. Afgørelser fra andre myndigheder

B.1. Vandforsyningsloven⁵

Silkeborg Kommune har den 3. november 2023 meddelt tilladelse efter vandforsyningslovens §§ 20 og 26 til indvinding af vand til grusvask fra en gravesø på matr.nr. 21 Brårup By, Grønbæk, samt til midlertidig grundvandssænkning, som følge af råstofindvinding under grundvandsspejlet på samme matrikel. Der gives tilladelse til indvinding af maksimalt 50.000 m³ vand pr. år, og afgravning af maksimalt 30.000 m³ råstoffer under grundvandet pr. år.

Silkeborg Kommunes tilladelse efter vandforsyningsloven er meddelt på vilkår, som fremgår af tilladelsen i bilag E.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. til disse to tilladelser efter vandforsyningsloven og fører tilsyn med indretningen og driften af vandforsyningsanlæg samt med indvundne vandmængder, der vedrører matr.nr. 21 Brårup By, Grønbæk.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) med senere ændringer.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning m.v. med senere ændringer.

B.2. Miljøbeskyttelsesloven⁶

Silkeborg Kommune har den 3. november 2023 meddelt tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens §§ 19 til nedsivning af vand fra vådsorteringen via et nedsivningsbassin.

Silkeborg Kommunes tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven er meddelt på vilkår, som fremgår af tilladelsen i bilag E.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. tilladelsen efter miljøbeskyttelsesloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

B.3. Naturbeskyttelsesloven⁷

Silkeborg Kommune har den 18. januar 2017 meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 fra fortidsmindebeskyttelseslinje til gravhøj på matr.nr. 2a, Brårup By, Grønbæk om dispensation til råstofindvinding med tilhørende terrænregulering på indtil 50 meter fra gravhøjens fod.

Silkeborg Kommunes dispensation efter naturbeskyttelsesloven er meddelt på vilkår, som fremgår af dispensationen i bilag F.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. dispensationen efter naturbeskyttelsesloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 03/01/2023 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

C. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres råstofgraven som det areal, tilladelsen omfatter.

Nærmere begrundelse og redegørelse for de følgende vilkår findes i afsnit F.

C.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 6. november 2023 til 5. november 2033.
2. Der må højst indvindes 150.000 m³ råstoffer pr. år, heraf 30.000 m³ under grundvandsspejlet.
3. Råstoffortilladelsen omfatter det areal på 8,43 ha, der fremgår af bilag A.
4. De må indvindes til en dybde af 24 m under terræn, svarende til kote +7 DVR90.

C.1.1. Før indvindingen må påbegyndes

5. Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes (se afsnit D.4.2).
6. Gravearbejdet under råstofindvindingen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med den til enhver tid af Region Midtjylland godkendte grave- og efterbehandlingsplan.
7. Inden for råstofgraven er det areal, hvor selve råstofgravningen må foregå, begrænset af afstandsvilkårene 29-38. Dette areal skal afsættes i marken. Afmærkningen skal foretages af en landinspektørvirksomhed eller tilsvarende. Derefter skal der indsendes et måleblad med tilhørende koordinatfil til Region Midtjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet.
8. Afmærkningen i marken skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord. Afmærkningen skal sikres, så den ikke bliver beskadiget. Dette kan f.eks. ske med betonringe.
9. Indvinder skal senest 2 uger før muldafrømning underrette Museum Silkeborg, med mindre andet er aftalt med museet.
10. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland senest 2 uger inden indvindingens påbegyndelse.

11. Personalet i råstofgraven skal være bekendt med vilkårene for tilladelsen. Et eksemplar af tilladelsen samt den til enhver tid godkendte grave- og efterbehandlingsplan skal forefindes på pladsen tilgængeligt for personalet.

C.1.2. Godkendt materiel

12. Regionen har godkendt anvendelse af følgende driftsmateriel og stationære anlæg:

- 2 stk. gummi-hjulslæsemaskiner
- 1 stk. hydraulisk gravemaskine
- 1 stk. dozer (efterbehandlingsfase alene)
- 1 stk. 1.500 liters mobil entreprenørbrændstoftank.
- 1 stk. tørsorteringsanlæg
- 1 stk. vådsorteringsanlæg
- 1 stk. knuseanlæg

Ændring i antal og type af maskiner og anlæg må kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.3. Driftstider

13. Indvinding og oparbejdning må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 07.00–17.00, dog ikke helligdage,
- lørdag kl. 07.00–14.00, dog ikke helligdage.

14. Udlevering og læsning af materialer, herunder lastbilkørsel inden for indvindingsområdet, må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 06.00–18.00, dog ikke helligdage,
- lørdag kl. 07.00–14.00, dog ikke helligdage.

15. Drift af knuseanlæg må kun foregå én dag pr. uge i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 07.00–16.00, dog ikke helligdage.

16. Kørsel i terræn med dozer ved afrømning og ved efterbehandling må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 07.00–16.00, dog ikke helligdage.

C.1.4. Kørsel i råstofgraven

17. På interne køreveje må der ikke køres med en hastighed over 15 km/t.

18. Uden for driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

C.1.5. Støj

19. Udsendelse af ekstern støj fra råstofgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ikke overstige følgende værdier:

Boliger i landzone (områdetype 3):

- mandag til fredag kl. 07.00–18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00–14.00: 45 dB(A)

Boliger i sommerhusområder (områdetype 6):

- mandag til fredag kl. 07.00–18.00: 40 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 35 dB(A)
- lørdag kl. 07.00–14.00: 40 dB(A)

Maksimalværdi for støjniveau (impulsstøj L_{pAmax}):

- landzone: mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 55 dB(A)
- sommerhusområder: mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 50 dB(A)

20. I forbindelse med afrømning af muld og overjord samt efterbehandlingsarbejder accepteres der i en periode på 3 uger om året et støjniveau på 60 dB(A) dog kun mandag-fredag i tidsrummet 7.00-16.00. Arbejdet skal tilrettelægges således, at støjgener mindskes mest muligt. Regionen skal orienteres 14 dage før disse anlægsarbejder påbegyndes.

21. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjberegninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

22. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

23. Der skal etableres følgende støjafskærmninger, placeringen fremgår af graveplanen vedlagt som bilag B.2:

- Støjtold 3 m høj og 5 m bred langs Bøgedal (vej), dog ikke på strækningen (ca. 120 m) langs Bøgedal inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen i henhold til dispensationsafgørelse fra Silkeborg Kommune.
- Støjtold 4 m høj, 8 m bred og 130 m lang langs matriklens østlige skel til matrikel 5at og 5r Brårup By, Grønbæk.

24. Graveaktiviteterne, herunder kørsel på tilladelsens vejarealer, knusning og sortering af råstoffer, må ikke overskride følgende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer:

- 75 dB i boliger i boligområder (hele døgnet), børneinstitutioner og lignende, og boliger i blandet bolig/erhvervsområde i aften- og natperioden (kl. 18.00–07.00)
- 80 dB i boliger i blandet bolig / erhvervsområde i dagperioden (kl. 07.00-18.00) og kontorer, undervisningslokaler m.v.
- 85 dB i erhvervsbebyggelse.

C.1.6. Støv

25. Driften af virksomheden må ikke give anledning til væsentlige støvgener i omgivelserne. Det er tilsynsmyndigheden, der afgør, om generne er væsentlige.

26. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg fx ved vanding eller sprinkling i tørre perioder.

27. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

28. Der må ikke uden råstofmyndighedens godkendelse udsprede andre støvdæmpende midler end vand.

C.1.7. Graveafstande og begrænsninger

29. Råstofvindingen må ske til 10 m under højeste grundvandsstand, dog maksimalt til kote +7 DVR90.

30. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere naboskel end 5 m, med mindre der foreligger en af regionen godkendt aftale om skelgennemgravning. Såfremt der ikke vil være behov for neddosning i forbindelse med efterbehandling, kan afstanden mindskes til 3 m.

31. Der må ikke graves nærmere end 3 m til vejskel til Bøgedal eller inden for en 6 m sikkerhedszone til vejbanen. Fra de 3 m må der ikke graves med et stejlere skråningsanlæg end 1:2 (én m ned for hver 2 m hen). Se principskitser i afsnit E.7.

32. Gravning under grundvandsspejlet skal mindst holde en afstand på 34 m til vejskel mod Bøgedal samt til adgangsvejen på matr.nr. 3m Brårup by, Grønæk, som angivet på oversigtskortet bilag A.

33. Gravning under grundvandsspejlet skal mindst holde en afstand på 18 m til skel mod matr.nr. 5at, 5r, 5as og 5ap Brårup By, Grønbæk, samt til fortidsmindebeskyttelseslinjen, som angivet på oversigtskortet bilag A.

34. Koten (DVR90) for grundvandsstanden skal fastlægges ud fra vandstanden i de eksisterende gravesøer i Bøgedal grusgrav.

35. Støjvolde og oplag af overjord skal, af hensyn til sikring mod skred over skel, placeres i en afstand til naboskel og vejskel på min. 3 m.

36. Der må ikke graves med risiko for skred uden for råstofgraven.

37. Gravningen skal holdes mindst 25 m fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2 (én m ned for hver 2 m hen).

38. Respektafstande og skråningshældninger i forbindelse med forsyningsledninger og elmaster skal følge anvisninger fra ledningsejer.

39. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra gravesøer, skyllevandsbassiner og nedsivningsbassiner eller afledes spildevand og pladsvand uden særskilt tilladelse.

40. Belysning af arbejdsområder mm. må ikke give anledning til lysgener ved naboer. Belysning skal være slukket uden for driftstiden. Det er tilsynsmyndigheden, der afgør, om generne er væsentlige.

C.1.8. Bevaring af geologiske profiler

41. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af formidlingsmæssige, undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

42. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurenede jord.

43. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

44. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere, herunder beholdere med AdBlue, skal anbringes i aflåselige, lukkede containere eller i bygninger med fast

bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

45. Der må ikke etableres underjordiske olietanke inden for gravearealet.

46. Entreprenørtanke kan benyttes inden for gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres ved materielcontainerne, se graveplanen bilag B.2. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

47. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmætter eller anden sikring mod spild på jorden.

48. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

49. Læssemaskiner og lign. skal senest ved arbejdstids ophør parkeres ved materielcontainerne, se graveplanen bilag B.2.

C.1.10. Andre aktiviteter

50. Der må tilføres eksterne materialer i form af granitskærver og/eller stenmel til oparbejdning af de lokalt indvundne materialer. Der må maksimalt tilføres 1.250 m³ granitskærver/stenmel pr. år, svarende til 2.000 t.

Råstofgraven må ikke i øvrigt benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer.

51. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de næste to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

C.1.11. Efterbehandling

52. Efterbehandlingen skal foregå efter den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan.

53. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb.

54. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

55. Der skal efterbehandles til næringsfattig natur uden genudlægning af muld i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

56. I forbindelse med efterbehandlingen må der ikke terrænreguleres nærmere naboskel end 3 m.

57. Graveskrænterne efterbehandles således at de efterbehandlede skrænter over alt fremstår med en hældning mindre eller lig med 1:2 (én m ned for hver 2 m hen) jf. den godkendte grave- og efterbehandlingsplan.

58. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

59. Ved efterbehandling af gravesøer skal der etableres en bredzone omkring søen på minimum 5 m med en maksimal hældning på 1:10.

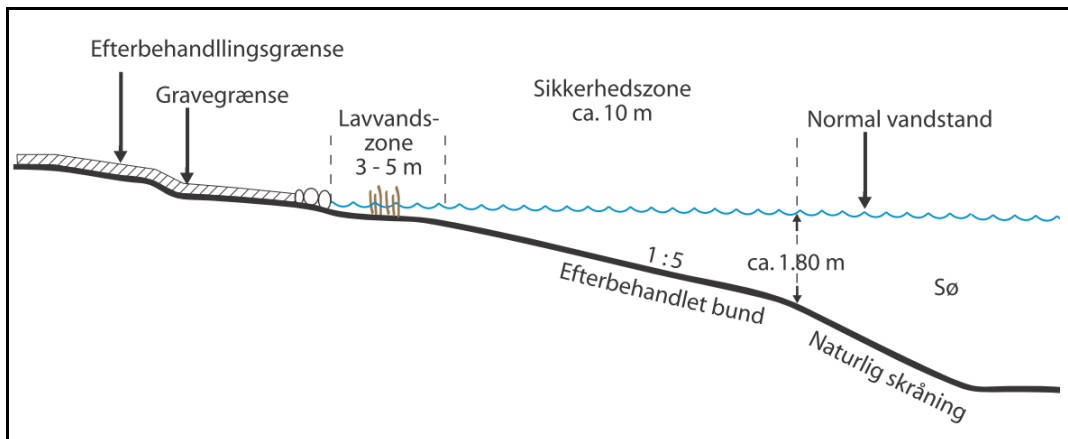
60. Ved efterbehandling af gravesøer skal der etableres en lavvandet zone langs søbredden med en bredde på 3-5 m (se nedenstående principskitse).

61. I forlængelse af lavvandszonen etableres en sikkerhedszone med en hældning på maksimalt 1:5 ned til 1,8 meters dybde (se nedenstående principskitse).

62. Der må ikke lægges muld eller beplantes inden for 10 m af søen.

63. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra den efterbehandlede sø.

64. Ved etablering af sø, hvor der er risiko for tilstrømning af næringsstoffer eller pesticider fra omgivende dyrkede arealer eller dræn, skal der etableres banket, trug, minivådområde eller lignende, der sikrer, at der ikke sker direkte tilstrømning til søen.

Figur 1. Principskitse for efterbehandling af gravesø.

65. På de efterbehandlede arealer må der fremover ikke anvendes gødning og sprøjtemidler (kvælstof og pesticider).

C.2. Vilkår efter vandforsyningsloven

Silkeborg Kommune har i medfør af vandforsyningsloven meddelt tilladelse til gravning under grundvandsspejlet og dertilhørende grundvandssænkning samt til vandindvinding til vask af råstoffer på matr.nr. 2I Brårup By, Grønbæk.

Vilkår for gravningen under grundvandsspejlet og vandindvindingen fremgår af tilladelsen, som er vedlagt i bilag E.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. tilladelserne efter vandforsyningsloven og fører tilsyn med indretningen og driften af vandindvindingsanlæg samt med indvundne vandmængder.

C.3. Vilkår efter miljøbeskyttelsesloven

Silkeborg Kommune har i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 19 meddelt tilladelse til afledning og nedsivning af overskydende vand fra grusvask via et nedsivningsbassin på matr.nr. 2I Brårup By, Grønbæk.

Vilkår for recirkulering af vaskevand fremgår af tilladelsen, som er vedlagt i bilag E.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. tilladelsen efter miljøbeskyttelsesloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

C.4. Vilkår efter naturbeskyttelsesloven

Silkeborg Kommune har meddelt dispensation til råstofindvinding inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen til gravhøj på matr.nr. 2a Brårup. By, Grønbæk til råstofindvinding og tilhørende terrænregulering.

Vilkår om at indvinderen skal markere dispensations 50 meter linje i terræn ved brug af betonrør inden gravearbejdet påbegyndes fremgår af tilladelsen, som er vedlagt i bilag F.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. dispensationen efter naturbeskyttelsesloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven

D.1. Råstofindvinding

En tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for en 10-årig periode iht. råstoflovens § 9, stk. 1. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Region Midtjylland træffer afgørelse om tilladelsens varighed på baggrund af ansøgningens indhold samt en afvejning efter råstoflovens § 3, herunder sikring af råstofressourcens udnyttelse. Da efterspørgslen på råstoffer kan variere fra år til år, og da efterspørgslen kan være svær at forudsige, giver Region Midtjylland typisk tilladelse til råstofindvinding for en 10-årig periode for at sikre, at den pågældende råstofressource udnyttes fuldt ud.

Afsluttes en råstofindvinding tidligere end tilladelsens varighed, vil indvindingsområdet blive efterbehandlet, og råstofforladel sen vil blive afsluttet tidligere end den fastsatte udløbsdato.

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og indvinding eller anden udnyttelse af tilladelsen må ikke begyndes, før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofforladel sen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstofforladel sen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

D.3. Tinglysning

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Vilkår 65 vil forblive tinglyst på ejendommen efter tilladelsens udløb. De øvrige vilkår aflyses, når råstofindvindingen og efterbehandlingen er afsluttet og godkendt af råstofmyndigheden.

Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.850 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i råstofloven skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

D.4. Grave- og efterbehandlingsplan

Grave- og efterbehandlingsplanen er en skriftlig og grafisk fremstilling, der indeholder hovedlinjerne i den påtænkte råstofindvinding og den efterfølgende efterbehandling. Planen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger og skal godkendes af råstofmyndigheden.

I graveplanen skal der oplyses om overjordsmægtigheden og placeringen af muld- og overjordsdepoter, afskærmende foranstaltninger i form af volde eller beplantninger, udgangspunktet for gravningen og graveretningen, afstanden mellem indvindingsområdet, naboskel og de omboende, den anvendte arbejdsmetode, placering og type af tekniske anlæg, placering af lagerarealer og udleveringssteder, indvindingens opdeling i etaper, adgangsveje, eventuel beliggenhed af grundvandsindvindinger og vandløb, eventuel beliggenhed af fortidsminder samt eventuelle ledningers placering. Graveplanen skal, når det er relevant, indeholde et kort med angivelse af følgende:

- volde inkl. dimensioner (højde, længde, bredde)
- jorddepoter
- stationære anlæg
- parkeringsplads for mobile maskiner
- startsted for indvindingen
- opdeling i etaper
- skråningsanlæg
- graveafstande
- indvindingsboringer inden for 300 m fra indvindingsområdet
- slambassin
- adgangsvej
- interne veje
- bygninger, brovægt og mandskabsvogne
- støvdæmpende foranstaltninger

Efterbehandlingsplanen skal indeholde oplysninger om hensigten med efterbehandlingen, genudlægning af overjord og muld, herunder eventuel tilkørsel af jord udefra, skrænthældninger, art og placering af evt. beplantning samt opståede søers placering og deres dybde. Efterbehandlingsplanen skal an vise hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet og indeholde et kort med angivelse af:

- formål
- skråningsanlæg
- udlægning af muld
- beplantning
- stier og veje
- bygninger
- søer

D.4.1. Godkendelse af grave- og efterbehandlingsplan

Region Midtjylland godkender efter råstoflovens § 7, stk. 1 hermed vedlagte grave- og efterbehandlingsplan, som gældende grave- og efterbehandlingsplan for den tilladte råstofindvinding. Den godkendte grave- og efterbehandlingsplan fremgår af bilag B.2.

Region Midtjylland lægger ved sin godkendelse vægt på, at den godkendte efterbehandlingsplan i forhold til naturbeskyttelse efter råstoflovens § 3 sikrer, at der efterlades næringsfattig natur, således efterlades der flader af sand, som udbygger og sikrer yngle- og rasteområder for navnlig bilag IV-arten strandtudse i området. Hertil har indvinder påtænkt, at etablere et eller flere paddeskrab, hvortil egnede enkelte materialebunker efterlades i bunden af den efterbehandlede råstofgrav.

Tilladelsens indehaver skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentligt ændrede, eller hvis der i øvrigt søges om justeringer eller ændringer. Den ændrede plan skal fremsendes til Region Midtjylland, og er først gældende efter regionens skriftlige meddelelse herom.

D.4.2. Sikkerhedsstillelse

Tilladelsens indehaver skal stille en sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling jf. råstoflovens § 10, stk. 1, nr. 2. Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominal økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra ansøgningens forslag til grave- og efterbehandlingsplan. Beløbet er fastsat ud fra inddragelse af 8,4 ha, som efterbehandles til natur. På baggrund af erfaringer og tidligere indhentede tilbud på efterbehandling beregner Region Midtjylland et beløb på 100.000 kr. pr. ha for efterbehandling til natur med en forholdsvis stor sø. Beløbet for sikkerhedsstillelsen er på dette grundlag fastsat til 840.000 kr.

Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

D.5. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

D.6. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen sker via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet overdragelseserklæring, som er underskrevet af både den tidligere og af den nye indehaver af tilladelsen. Erklæringen skal tydeligt fastslå, at den nye indehaver af tilladelsen er bekendt med tilladelsens vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at overtage alle forpligtigelser.

Såfremt ejendommens ejer ikke er en af parterne, skal der hertil foreligge tydelig dokumentation for, at denne er indforstået med overdragelsen af tilladelsen.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indehaver af tilladelsen, og Region Midtjylland kan samtidig kræve en ny grave- og/eller efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

D.8. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

D.9. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn. Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

E. Generelle bestemmelser efter anden lovgivning

E.1. Fortidsminder

Fortidsminder er beskyttet af kapitel 8 i museumsloven⁸.

I forbindelse med den planlagte råstofindvinding i området har Museum Silkeborg vurderet, at der vil være stor risiko for at påtræffe skjulte jordfaste fortidsminder ved råstofindvinding i området og anbefaler, at der forud for råstofindvinding foretages arkæologiske forundersøgelser for at afklare, om der er fortidsminder på arealet.

Findes der under det senere jordarbejde spor efter fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til Museum Silkeborg jf. museumslovens § 27 stk. 2.

Region Midtjylland opfordrer til, at der altid foretages en arkæologisk forundersøgelse før der afrømmes muld og en råstofindvinding påbegyndes, såfremt museet anbefaler det.

E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger, brovægt eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette. Dette gælder også for opsatte skurvogne, brovægte, stationære tankanlæg eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen via systemet Byg- og Miljø <https://www.bygogmiljoe.dk/>. Hertil gøres opmærksom på, at kommunen i visse tilfælde kan kræve, at opførelse af visse bebyggelser kræver særskilt tilladelse eller planlægning efter planloven.

Silkeborg Kommune har den 27. maj 2022 meddelt landzonetilladelse til midlertidig placering af containere og halvtag i råstofgraven på matr.nr. 21, Brårup By, Grønbæk så længe der er en gældende råstofindvindingstilladelse. Landzonetilladelsen gives på vilkår af, at containere mv. skal være fjernet fra ejendommen 2 måneder efter ophør af råstofindvinding på ejendommen.

E.3. Dræn

Jf. vandløbslovens⁹ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8/4/2014 af museumsloven med senere ændringer.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25/11/2019 om vandløb med senere ændringer.

tilladelse. Funktionen af områdets drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens¹⁰ § 6 fremgår det, at:

- Kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar-31. juli.
- Rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar-31. august (se dog nedenfor).
- Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer ikke må fældes.
- Hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november-31. august.
- Digesvalereder ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens bilag IV. Disse bilag IV-arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og arter af flagermus.

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter.

E.5. Beskyttelse af søer

Jf. naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændring i tilstanden af efterbehandlede søer og vandhuller, hvis areal er over 100 m² og uden afløb, medmindre der meddeles dispensation fra kommunen.

E.6. Vejadgang og færdsel på veje

De offentlige veje inddeles i statsveje med Vejdirektoratet som vejmyndighed og kommuneveje med kommunalbestyrelsen som vejmyndighed. For private veje er kommunalbestyrelsen vejmyndighed.

Nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange til offentlige veje må jf. vejlovens¹¹ § 49 ikke etableres uden vejmyndighedens

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 521 af 25/03/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt med senere ændringer.

¹¹ Lov nr. 421 af 25/04/2023 om offentlige veje m.v. med senere ændringer.

tilladelse. Nye adgange m.m. til private fællesveje skal følge bestemmelserne i lov om private fællesveje¹².

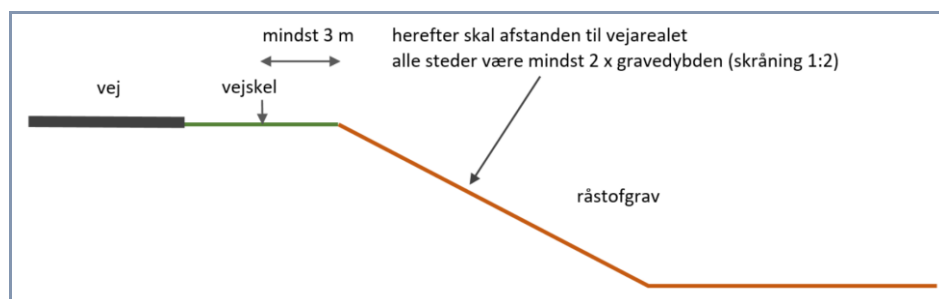
Indvinder har oplyst, at ind- og udkørsel vil ske til Bøgedal og herefter videre til Århusvej.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej og private fællesveje (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndigheden i samarbejde med politiet.

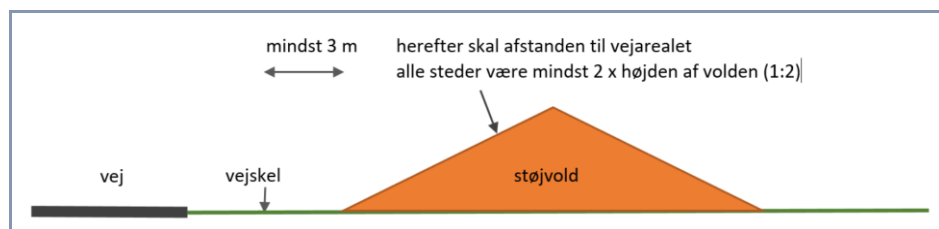
E.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej

Råstofindvinding inden for graveområder, som grænser op til eller strækker sig over eksisterende og planlagte offentlige og private veje, skal respektere gældende vejbyggelinjer pålagt efter vejlovens bestemmelser.

Jf. vejlovens § 73 stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette finder tilsvarende anvendelse ved udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje. Se nedenstående principskitser.

Figur 2. Principskitse for udgravning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Figur 3. Principskitse for påfyldning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 422 af 25/04/2023 om private fællesveje med senere ændringer.

Ud over vejlovens afstandskrav skal der tages hensyn til trafiksikkerheden inden for sikkerhedszonen. Sikkerhedszonen er et areal langs køresporet, som skal være fri for påkørselsfarlige faste genstande, og som er udformet sådan, at et køretøj, der utilsigtet forlader køresporet, heller ikke vælter.

Bredden af sikkerhedszonen ses i nedenstående figur 4. Sikkerhedszonen beregnes fra vejkannten.

V_p (km/h)	Sikkerhedszonebredde									
	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
Horisontalradius (m)	Krav til bredden af sikkerhedszonen b i plant terræn									
≥ 1.000 , eller lige vejl	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	10,0	11,0
900	2,2	3,6	4,8	6,0	7,2	8,4	9,6	10,8		
800	2,4	3,6	4,8	6,0	7,2	8,4	9,6	11,6		
700	2,4	3,6	4,8	6,5	7,8	9,1	10,4	13,0		
600	2,4	3,9	5,2	6,5	7,8	9,1	11,2			
500	2,6	3,9	5,2	7,0	8,4	10,3	12,0			
400	2,8	4,2	5,6	7,0	9,0	11,0				
300	3,0	4,5	6,4	8,0	9,5					
200	3,4	5,1	7,2							
100	4,8	7,5								

Krav til bredden af sikkerhedszonen på lig vej og i ydersiden af horisontalkurver i plant terræn fra håndbogen "Autoværn og tilhørende udstyr" rev. Nov. 2007.

Figur 4. Krav til bredden af sikkerhedszonen langs veje. Tabellen er fra Vejdirektoratets håndbog herom fra 2021¹³ (figur 6.25 i håndbogen).

E.8. Forsyningsledninger

Gravearbejde nær og under forsyningsledninger skal følge gældende forskrifter og vejledninger, herunder "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg"¹⁴, "Pas på gasledningerne. Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger" udgivet af de danske naturgasselskaber og HOFOR, "Pas på ledningerne og livet" udgivet af Sikkerhedsstyrelsen m.fl. samt øvrige generelle anvisninger fra ledningsejere.

¹³ Vejdirektoratet, håndbog, Grundlag for udformning af trafikarealer, maj 2021.

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 1112 18/08/2016 om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg med senere ændringer.

E.9. Stationære olietanke

Olietankbekendtgørelsens¹⁵ krav og øvrige krav i olietankenes typegodkendelser til indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Kommunen er myndighed vedr. olietankbekendtgørelsen.

E.10. Mobile olietanke (entreprenørtanke)

Krav til mobile olietanke, også kaldet entreprenørtanke, som reguleret af ADR¹⁶, herunder krav til typegodkendelse, indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Region Midtjylland er som råstofmyndighed samtidig tilsynsmyndighed vedr. mobile olietanke.

E.11. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens¹⁷ §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Silkeborg Kommunes affaldsregulativer.

E.12. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens¹⁸ § 52 stk. 1. Region Midtjylland kan i visse tilfælde undtagelsesvis meddele dispensation fra forbuddet efter bestemmelserne i lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27/11/2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines med senere ændringer.

¹⁶ Færdselsstyrelsen, Konvention om international transport af farligt gods ad vej (ADR) gældende fra 1. januar 2023.

¹⁷ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 03/01/2023 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

¹⁸ Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27/03/2017 om forurenede jord med senere ændringer.

F. Region Midtjyllands behandling af sagen

F.1. Afvejning af hensyn og interesser

Det fremgår af råstoflovens § 3, at der ved lovens anvendelse, herunder stillingtagen til ansøgninger om råstofindvinding, på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastruktur anlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Region Midtjylland har ved behandlingen af ansøgningen behandlet nedenstående forhold. Flere af forholdene har betydning for og er inddraget i den samlede afvejning af hensyn og interesser efter råstoflovens § 3. Regionens afvejning og vurderinger er baseret på de oplysninger m.v., som ansøger har fremlagt i sin ansøgning, vedlagt i bilag B, regionens supplerende oplysninger, oplysninger fra fagekspertter samt oplysninger fremkommet under høringer. Flere af forholdene er også vurderet og behandlet i regionens habitatvurdering og screeningsafgørelse, vedlagt som hhv. bilag C og bilag D.

F.2. Planforhold

F.2.1. Råstofplan

Det tilladte indvindingsområde er beliggende i graveområde Kongensbro, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

F.2.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer er indarbejdet i Kommuneplan 2021-2033 for Silkeborg Kommune.

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- Skovrejsning uønsket.
- Potentielle naturbeskyttelsesinteresser

Umiddelbart syd og øst for det ansøgte projektområde er der desuden udlagt bevaringsværdig landskab med betegnelsen "Gudenådalens vestlige side omkring Ans og sønære arealer ved Tange Sø

Kommuneplanens oplysninger om disse arealinteresser, herunder beskrivelser i retningslinjer, er inddraget i regionens afvejning efter råstofloven.

Udpegningerne er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling. Forhold og vurderinger særligt vedrørende landskabelige interesser er nærmere vurderet i screeningsafgørelsens afsnit "*Arealer, landskab og oversvømmelsesrisici*", bilag D.

F.2.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

F.2.4. Statslige planer

Statslige planer, som vedrører de omfattede arealer, er Vandområdeplanerne og Natura 2000-planerne.

Forhold vedrørende Vandområdeplan 2021-2027 er behandlet i afsnit F.4.1.

Forhold vedrørende Natura 2000-planer 2022-2027 er behandlet i afsnit F.4.2.

F.3. Råstofressourcen

Råstofressourcen i Bøgedal Gusgrav er dels kendt fra den hidtidige indvinding af råstoffer, og er endvidere i 2020 kortlagt af BG Stone A/S ved udførelse af 7 boringer til en dybde af 10 m under oprindeligt terræn, og en boring til 10 m under bunden af den eksisterende grusgrav.

I boringerne er der truffet sandede og grusede aflejringer fra terræn til bunden af boringerne. Aflejringerne er grovest øverst og bliver

mere finkornede nedad. Generelt dominerer aflejringer af groft, let stenet sand over mere finsandede aflejringer.

BG Stone oplyser at råmaterialerne som indvindes på lokaliteten består af fillerfattigt mellemkornet til groft sand med stenede horisonter. Sandet er specielt egnet til div. filtersands specialprodukter. Grusaflejringerne er helt kalkudvaskede og er bl.a. derfor velegnede til anlæg og vedligehold af golfbaner samt kunststof og græsbaseerede sportsbaner. Såvel sandet som stenene er egnede som betontilslagsmaterialer.

Region Midtjylland vurderer, at der på baggrund af disse oplysninger forefindes en betydelig forekomst af sand og grus inden for det ansøgte areal. Der er en aktuell og fortsat samfundsmæssig og erhvervsmæssig efterspørgsel på denne råstofressource, hvilket også danner grundlag for udlægningen af råstofgraveområdet i den gældende Råstofplan 2016.

Skulle særligt værdifulde geologiske profiler blotlægges i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen kræve disse profiler bevaret (vilkår 41).

F.4. Miljømæssige forhold

F.4.1. Grundvand, overfladevand og drikkevandsinteresser

I Region Midtjyllands screeningsafgørelse afsnit "*Overfladevand, grundvand og drikkevand*" findes en gennemgang af grundvandsforhold, drikkevandsinteresser og overfladevand i området samt regionens vurdering af påvirkning på vandforekomster og drikkevandsinteresser.

Screeningsafgørelsen er vedlagt i bilag D.

For at mindske risikoen for utilsigtede påvirkninger af grundvand, overfladevand og drikkevand har Region Midtjylland fundet anledning til at stille vilkår om forebyggelse af jord- og grundvandsforurening:

- Vilkår 28 således risiko for forurening ved anvendelse af støvdæmpende midler kan vurderes inden brug.
- Vilkår 39 samt 42-49 således risikoen for forurening af jord, grundvand og overfladevand som følge af afledning af spildevand, opbevaring af olie og kemikalier, anvendelse af køretøjer og øvrige maskiner i råstofgraven mindskes.
- Vilkår 65 om forbud mod anvendelse af sprøjtemidler og gødning således der ikke efter endt råstofindvinding opstår risiko for forurening af grundvandet som følge af fjernelse af jordlag over det terrænnære grundvandsmagasin.

- Vilkår 62-65 af hensyn til grundvandskvaliteten stilles vilkår til sikring mod tilstrømning af næringsstoffer mm. til efterbehandlede gravesøer.

Silkeborg Kommune har endvidere i deres tilladelse til indvinding og nedsivning af vaskevand og tilladelse til grundvandssænkning stillet vilkår, som sikrer, at der ikke sker en uacceptabel påvirkning af områdets grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevand, hverken kvalitativt eller kvantitativt. Silkeborg Kommunes tilladelser er vedlagt som bilag E.

På baggrund af de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, og ud fra de i tilladelsernes konkrete stillede vilkår vurderer Region Midtjylland, at målsatte grundvandsforekomster, vandløb og søer ikke vil blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen. Ligeledes vurderes råstofindvindingen ikke at kunne påvirke drikkevandsindvindinger eller sårbare vådområder væsentligt.

Regionen lægger særligt vægt på, at beregninger og erfaringer fra lignende indvindinger viser, at grundvandssænkningerne som følge af råstofindvindingen under grundvandsspejlet og indvinding af vand til grusvask er forholdsvis små og lokale.

F.4.2. Beskyttet natur

I Region Midtjyllands screeningsafgørelse afsnit "*Beskyttet natur*" og "*Beskyttede arter*" findes en gennemgang af råstofindvindingens påvirkning af beskyttede naturtyper samt den biologiske mangfoldighed, flora og fauna i øvrigt.

Screeningsafgørelsen er vedlagt i bilag D.

Af screeningsafgørelsens afsnit "*Beskyttet natur*" fremgår udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område samt Region Midtjyllands konkrete væsentlighedsvurdering vedrørende råstofindvindingens påvirkning af Natura 2000-områder. På baggrund af projektets karakter sammenholdt med den faktiske afstand mellem det ansøgte projektareal og Natura 2000-området, vurderer regionen, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og dettes udpegningsgrundlag. Hertil vurderes der ikke at være øvrige relevante Natura 2000-områder, som projektet kan have en yderligere indvirkning på. På dette grundlag vurderer regionen, at en konsekvensvurdering af projektets virkninger Natura 2000-områder efter habitatbekendtgørelsen ikke er påkrævet.

Region Midtjyllands undersøgelser og vurderinger vedrørende beskyttede arter (bilag IV-arter), fremgår af

screeningsafgørelsens afsnit "*Beskyttede arter*" samt af bilag C "*Kortlægning af bilag IV-arter samt vurdering efter habitatbekendtgørelsen*". Regionens vurderinger er uddybet i bilag C.1.

Regionen Midtjylland vurderer, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil skade eller ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter eller skade den økologiske funktionalitet heraf. Ved denne vurdering lægges vægt på at råstofindvindingens forventede ubetydelige indvirkning på grundvandet i området og for paddeskrab/vandhuller vest for råstofgraven. Hertil fremhæves det fra vurderingerne i bilag C, at der ikke ved den ansøgte råstofindvinding vurderes at ske beskadigelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arten strandtudse, og at råstofindvindingen med den planlagte efterbehandling til næringsfattig natur uden genudlægning af muld vil kunne forbedre levevilkårene for arten i området og fremme den økologiske funktionalitet.

Hertil lægger Region Midtjylland i vurderingen vægt på, at bundfladen af den eksisterende grusgrav ikke udgør noget egnet vinterrasteområde for strandtudse, idet denne er beliggende en halv meter over det sekundære grundvandsspejl, hvorimod strandtudse overvintrer ved at grave sig 60-120 cm ned til frostfri dybde på ikke-vandlidende arealer¹⁹. Ligeledes udgør de bestående graveskrænter hertil heller ikke noget egnet vinterrasteområde for strandtudse, idet de er efterladt som ubevoksede skrænter med meget ustabile og stejle faldhældninger fra den sidste råstofindvinding, hvorimod strandtudsens i stedet anvender ældre og mere stabile skrænter, og foretrækker skrænter med lav vegetation som vinterrasteområde¹⁹.

Jf. efterbehandlingsplanen sker efterbehandling til natur uden genudlægning af muld. Af hensyn til fremme af biodiversiteten stilles desuden vilkår om udformning af søbredder og ingen beplantning på søbredder, vilkår 59, 60 og 62.

For at sikre at overfladevand m.v. ikke ledes direkte i den sø, der bliver etableret ved råstofindvindingen, har regionen stillet vilkår om, at der skal etableres banket, trug eller lignende, vilkår 64.

¹⁹ Se Christian Kjær m.fl., opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, 2023 s. 156, afsnit 6 med henvisning til Sinche U., Sommer- und Winterquartiere der Herpetofauna in Auskiesungen. Salamandra 25(2): 105-108), 1989.

F.4.3. Forsyningsledninger

Region Midtjylland har foretaget en forespørgsel i LER.dk om der er interessenter på indvindingsområdet eller interne køreveje på matr.nr. 2l, 2e og 3m Brårup By, Grønbæk. På grundlag af LER-forespørgslen er der oplysninger om, at følgende ledningsejere har forsyningsledninger på arealerne:

Telia Danmark, TDC A/S, Silkeborg Forsyning A/S, Evida Nord A/S, Stofa Fiber A/S (Nordlys), Globalconnect A/S, Energi Viborg A/S, N1 A/S samt Roe Vandværk.

Indvinder har ansvaret for at indhente nærmere oplysninger vedrørende placering af forsyningsledninger før der graves, og ansvar for at indgå aftaler med eventuelle ledningsejere angående eventuelle flytninger af ledninger og respektafstande. Af hensyn til sikring af eventuelle forsyningsledninger inden for råstofindvindingsområdet stilles krav om overholdelse af respektafstande m.m. i vilkår 38.

F.4.4. Støj

For nærværende indvindingsområde er støjgrænser for boliger i det åbne land, herunder landsbybebyggelse, samt sommerhusområder relevante.

Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" kan vilkår om støj fra råstofgrave i det åbne land fastsættes med udgangspunkt i områdetype 3, som er "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder". Vilkår om støj i sommerhusområder fastsættes med udgangspunkt i områdetype 6, som er "Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder. Særlige naturområder".

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, dels at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt, og det derfor er ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder holdes så lavt som muligt, dels at lavere grænseværdier bør anvendes, hvis det i den konkrete sag er muligt at overholde disse. Fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjgrænser for områdetype 3 er en rimelig afvejning af hensynet til driften af råstofgraven og hensynet til et lavt støjniveau i det åbne land. Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage, søndage og helligdage i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3.

Ved den konkrete indvinding vurderer Region Midtjylland, at der er mulighed for at overholde en lavere støjgrænse om lørdagen, såfremt der ikke indvindes og oparbejdes materialer i dette tidsrum. Det vil

være muligt for indvinder at tilrettelægge driften, således indvinding og oparbejdning af materialer kan ske mandag-fredag i tidsrummet 7:00-18:00. Derfor fastsættes støjgrænsen for lørdage i tidsrummet 7:00-14:00 til 45 dB(A), hvilket er lavere end Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse for områdetype 3 på 55 dB(A).

Ved den konkrete indvinding søges der ikke om drift søndag og helligdage.

For sommerhusområdet beliggende syd for indvindingsområdet fastsættes støjgrænserne efter vejledningens områdetype 6, "Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder. Særlige naturområder".

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved beboelse (ved spredt bebyggelse samt landsbybebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af boliger, i sommerhusområdet som alle opholdsarealer inden for området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Områdetype	Mandag-fredag: kl. 07.00-18.00	Mandag-fredag: kl. 18.00-22.00 Lørdag: kl. 07.00-22.00	Alle dage: kl. 22.00-07.00 Søn- og helligdag: Hele døgnet
3. Boliger i det åbne land	55	45	40
6. Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder. Særlige naturområder	40	35	35

På baggrund af ansøgningen, herunder oplysninger om anlæg der planlægges benyttet, er den tilladte driftstid fastsat til mandag-fredag 07:00-17:00 og lørdag 07:00-14:00 for alle anlæg, vilkår 13, dog med mulighed for udlevering og læsning, herunder kørsel på indvindingsområdet fra kl. 06:00, vilkår 14.

Indvinder har ligeledes søgt tilladelse til at anvende knusningsanlæg. Indvinder oplyser, at knusning foregår 3 dage om ugen. Af hensyn til beboere i området er driftstiden for knusning jf. vilkår 15 begrænset

til mandag-fredag i tidsrummet 07.00-16.00, således der ikke foregår knusning uden for normal arbejdstid. Regionen vurderer ikke, at begrænsningen af driftstiden for knuseanlægget vil påvirke driften af råstofindvindingen væsentligt.

Regionen stiller vilkår 16, i forbindelse med afrømning af muld og overjord samt efterbehandlingsarbejde. Her tillades der at der i en periode på 3 uger om året er et forhøjet støjniveau på 60 dB(A) dog kun mandag-fredag i tidsrummet 7.00-16.00. Arbejdet skal tilrettelægges således, at støjgener mindskes mest muligt. Ligeledes skal regionen orienteres 14 dage før disse anlægsarbejder påbegyndes.

På baggrund af ovenstående er grænseværdier for støj for den konkrete råstofindvinding indsat som vilkår 16-22.

Regionen stiller vilkår om, at ændring i antal og type af maskiner og anlæg kun kan ske efter skriftlig accept fra regionen (vilkår 12). Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke tilføjes flere eller andre typer maskiner i råstofgraven end det, der er foreneligt med regionens screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og vilkår efter råstofloven, herunder vurdering af støj og støv. Vilkåret giver regionen mulighed for at vurdere om tilføjelse af andre eller flere maskiner i råstofgraven kræver yderligere eller ændrede vilkår til råstoffilladelsen eller udarbejdelse af en støjrapport. Indhentning af godkendelse fra regionen består af en skriftlig meddelelse om de ønskede maskiner og antal forud for anvendelsen. Udskiftning af materiel 1:1 kræver ikke godkendelse fra Region Midtjylland.

Der er foretaget beregninger af støjudbredelse fra anlægget. Støjrapport og vurderinger fremgår af ansøgningsmaterialet i bilag B.3. Vilkår 23 vedrørende støj dæmpende tiltag i form af støjvolde eller støjskærme er fastsat, således støjgrænserne kan overholdes jf. støj-beregningerne.

Grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer er fastsat i vilkår 24. Grænseværdierne svarer til de foreslåede grænser for vibrationer, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 9, 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Hvis der opstår tvivl om støjgrænserne bliver overholdt, kan regionen kræve at virksomheden udfører støj-beregninger og/eller støjmålinger.

Støj-beregninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes.

Støjmålinger/støjberregninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5/1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/berregningerne skal ud føres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

Region Midtjylland vurderer samlet, at med de stillede vilkår for driftstider og støj kan indvindingen af råstoffer ske uden væsentlige støjgener for beboelser i området og uden væsentlige begrænsninger af driften af indvindingsvirksomheden, hvortil regionen vurderer, at de fastsatte grænseværdier for støj vil kunne overholdes for de omkringliggende beboelser.

F.4.5. Støv

Indvinder skal sørge for, at driften ikke giver anledning til væsentlige støvgener, som fastsat i vilkår 25. Støvdæmpende foranstaltninger skal således være beskrevet i graveplanen.

For at dæmpe støvdannelse stilles desuden vilkår om vanding og hastighedsbegrænsning, se vilkår 26-27. Med disse vilkår forventes anlægget ikke at give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

F.4.6. Kulturarv

Museum Silkeborg anbefaler, at der i god tid før evt. muldafrømning og råstofindvinding påbegyndes, rettes henvendelse til museet, så museet får mulighed for at besigtige arealerne efter, at muldlaget er fjernet. Der er stillet vilkår om anmeldelse til museet mindst 2 uger inden indvindingen påbegyndes, vilkår 9, og Region Midtjylland opfordrer til, at museets anbefalinger følges af indvinder.

Silkeborg Kommune har den af 18. januar 2017 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til råstofindvinding ind til 50 meter fra gravhøj nr. 130604-22. Gravhøjen samt 50 m beskyttelseszonen fra gravhøjens fod er markeret på oversigtskortet i bilag A.

F.4.7. Landskab

Råstofindvindingen udgør en permanent ændring af landskabet, som hovedsageligt kun vil bemærkes lokalt. Landskabet, hvor der skal indvindes råstoffer, er præget af tidligere indvinding af råstoffer, således der på nuværende tidspunkt ses en sænkning i terrænet syd for Bøgedal, på en strækning langs vejen på ca. 500. Sænkningen efter den tidligere grusgravning har forholdsvis flad bund og omfatter en tidligere gravesø. Arealerne er bevoksede.

Råstofindvindingen vil fortsætte mod øst ca. 150 m langs Bøgedal, og sænkningen i landskabet vil blive således udvides. Ændringerne i landskabet vil alene være synlige lige omkring grusgraven pga. bevoksning.

Region Midtjylland har ikke fundet anledning til at stille særlige vilkår af hensyn til det fremtidige landskab.

F.4.8. Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres for at mindske gener fra støv og støj. Der fastlægges derfor vilkår om driftstider, vanding og langsom kørsel.

Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende uden for driftstiden. Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel og støj i råstofgraven, forureningsrisiko ved henkastning af affald og ved tyveri af brændstof og materiel.

F.4.9. Graveafstande og periferiskråninger

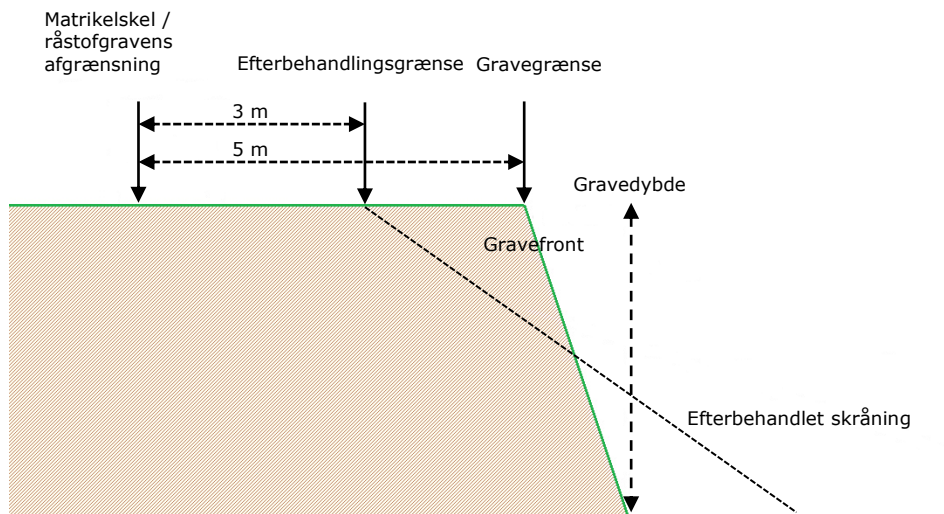
Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdet ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær råstofgraven.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet tager udgangspunkt i de i ansøgningens angivne gravedybder og koter.

Kravet om afsætning af markering af det areal, hvor selve råstofgravningen må foregå ved landinspektør er fastsat, da gravearealet ikke alle steder afgrænses af skel, som let kan identificeres i marken, fx bevoksning, diger eller lignende. Vilkåret fastsættes for at sikre, at vilkår om graveafstande overholdes, og der ikke graves uden for det tilladte areal.

Ved indvinding, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning eller opbygning, er der stillet vilkår om en graveafstand til skel på min. 5 m ved neddosning og 3 m ved opbygning. Regionen vurderer, at disse graveafstande giver tilstrækkelig manøvreplads for efterbehandling og hindrer skred over skel. Dog er det indvinders ansvar, at grave forsvarligt, så afstandsvilkåret er et udtryk for mindsteafstanden.

Grave- og efterbehandlingsgrænserne ses på nedenstående principskitse.

Figur 5. Principskitse for afstandskrav ved gravning og efterbehandling ved neddosning.

Vedrørende afstandskrav til vejskel se afsnit E.7.

Der er fastsat vilkår med afstandskrav for gravning under grundvandsspejlet for at sikre bredzonen omkring søen og for at mindske risikoen for erosion af skråningerne langs Bøgedal og nabomatrikler.

Langs Bøgedal bliver graveafstanden under grundvandet således vejlovens krav (3 m fra vejskel + 2 x gravedybden på 13 m, svarende til en skråningshældning på 1:2) + 5 m bredzone omkring søen, i alt 34 m fra vejskel.

Langs naboskel er graveafstanden fastsat som skråning 1:1, svarende til 13 m + 5 m bredzone omkring søen, i alt 18 m fra naboskel.

Arealet, hvor der må graves under grundvandsspejlet er angivet på oversigtskortet bilag A.

Afstandskrav til naboskel for støjvolde og oplag er fastsat for at der ikke kan ske nedskridning over skel og således at neddosning kan ske uden kørsel på nabomatrikler.

F.4.10. Efterbehandling

Der er fastsat vilkår om at efterbehandlingens skal foregå løbende for at sikre, at der er overjord/overskudsmaterialer nok til at gennemføre den planlagte efterbehandling.

Efterbehandlingsgrænsen på minimum 3 m til matrikelskel er fastsat for at sikre, at der ikke sker nogen forstyrrelser af skel, heller ikke efter endt gravning.

Vilkår for efterbehandling af skråninger er fastsat således, at der ikke opstår risiko for nedskridning.

Jf. efterbehandlingsplanen sker efterbehandling til natur uden genudlægning af muld. Af hensyn til fremme af biodiversiteten stilles desuden vilkår om udformning af søbredder og uden beplantning på søbredder, vilkår 59, 60 og 62. Arealet fra søbred til skræntfod henlægges i sand uden yderligere behandling. Skrænterne efterbehandles med opgravet sand til en hældning på mindst 1:2 og tilsås med en frøblanding, som aftales med Silkeborg Kommune. Ansøger har endvidere oplyst, at der ved efterbehandlingen kan etableres et eller flere paddeskrab samt efterlades enkelte sandbunker, såfremt Silkeborg Kommune ønsker dette.

Efterbehandling af gravesøer

Søernes fysiske form har stor betydning for forekomsten af undervandsplanter, og især er formen på bredzonen og hældningen af søskråningerne af stor betydning for etableringen af en artsrig og veludviklet undervandsvegetation. Vilkår om lavvandszone og sikkerhedszone stilles for at fremme biodiversiteten i gravesøerne.

Herudover anbefales følgende tiltag, som vil være til gavn for undervandsplanterne, men også for dyrelivet i søerne, herunder smådyr, fisk, padder og vandfugle:

- Søbredden laves slynget og med små vige, hvor der kan etableres lavvandede arealer, hvilket giver søen et mere naturligt udseende og gode vækstmuligheder for undervandsplanterne.
- I bredzonen bør søbunden og bredkanten ikke etableres som en tæt stenbund, idet vandplanterne har svært ved at få rod faste og plads til at vokse mellem stenene.
- I lavvandede søer kan det overvejes at etablere bund- og bredzoneflader med forskellig vanddybder, hvilket vil give mulighed for indvandring af mange forskellige typer af undervandsarter.

Vandet i gravesøerne består af grundvand, som naturligt er næringsfattigt og klart, og for at beskytte dette samt grundvandsressourcen på lang sigt, er det nødvendigt at begrænse tilførslen af næringsstoffer fra omgivelserne mest muligt. Vilkår 62-66 stilles for at undgå tilførsel af næringsstof til gravesøer.

Herudover anbefales følgende tiltag for at sikre en god vandkvalitet i søerne:

- Der plantes ingen buske og træer langs søbredden og søens nærmeste omgivelser, da en stor del af løvet ender i søerne, og i forbindelse med nedbrydningen af bladene frigives næringsstoffer til vandet.
- Ingen udsætning af fisk og fodring af disse, da bl.a. karper ved deres fødesøgning og oprodning af bunden bevirker frigivelse af næringsstoffer til vandet. Desuden medfører fodring tilførsel af næringsstoffer.

Der bør ikke udsættes og ske fodring af gråænder i søerne, da det næringsfattige vand i de lavvandede søer ikke tåler tilførsel af selv små mængder næringsstoffer, som stammer fra dyrs efterladenskaber og nedbrydning af udlagte foderkorn.

F.5. Samlet afvejning og konklusion

Der er foretaget en bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af råstofgraven. Oplysninger fra ansøgningen, projektbeskrivelse, grave- og efterbehandlingsplaner (bilag B), Kortlægningsrapport for bilag IV-arter (bilag C samt screeningsafgørelsen (bilag D), har indgået i sagsbehandlingen sammen med de indkomne høringssvar.

Ud fra en samlet afvejning af hensyn og interesser, der skal varetages efter råstoflovens § 3, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades inden for det ansøgte areal ved overholdelse af tilladelsens fastsatte vilkår.

Region Midtjylland har ved den samlede afvejning af interesser og hensyn lagt vægt på, at der inden for det ansøgte graveareal vurderes at være en betydelig forekomst af råstoffer af en god kvalitet, som der er en aktuell samfundsmæssig og erhvervsmæssig efterspørgsel på.

Hertil har regionen lagt vægt på, at den planlagte råstofindvinding kan foregå uden påvirkning af Natura 2000-områder, fredede eller beskyttede arter samt i øvrigt uden væsentlig påvirkning af miljøet.

G. Grundlag for tilladelsen

Nærværende afgørelse er truffet på grundlag af følgende:

- Ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer fra BG Stone A/S, dateret 14. oktober 2022. Ansøgningen er vedlagt i bilag B og indeholder en grave- og efterbehandlingsplan.
- Region Midtjyllands kortlægningsrapport for bilag IV-arter vedlagt i bilag C.
- Region Midtjyllands konfliktsøgning af det ansøgte, plan- og miljømæssige forhold, som fremgår af screeningsafgørelsen, dateret 3. Screeningsafgørelsen er vedlagt i bilag D.
- Høringssvar fra berørte myndigheder, foreninger, ledningsejere, øvrige parter og offentligheden, som er modtaget i forbindelse med 4 ugers høring over ansøgningen og regionens udkast til screeningsafgørelse.

G.1. Høringer

Ansøgningsmaterialet har været i høring i perioden 9. december 2022 til 6. januar 2023. Nedenstående berørte myndigheder, forsyninger, foreninger og parter er blevet hørt. Bemærkningerne fra høringen er indgået i regionens videre arbejde med udarbejdelse af udkast til afgørelse.

Efterfølgende har udkastet til tilladelse til råstofindvinding været sendt i høring i perioden 14. september til 12. oktober 2023.

Ud over ansøger er der indkaldt bemærkninger fra følgende myndigheder, forsyninger, foreninger og parter:

Myndigheder:

- Silkeborg Kommune
- Miljøstyrelsen
- Museum Silkeborg

Forsyninger:

- N1 A/S

Foreninger:

- Friluftsrådet Søhøjlandet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg lokalafdeling
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Ornitologisk Forening, Hedensted lokalafdeling

- Grundejerforeningen Gl. Kongevej 33-89

Ejere og beboere af følgende matrikler og beboelsesejendomme:

- 1ag Brårup By, Grønbæk
- 1e Brårup By, Grønbæk
- 1s Brårup By, Grønbæk
- 1z Brårup By, Grønbæk
- 1æ Brårup By, Grønbæk
- 2a Brårup By, Grønbæk
- 2e Brårup By, Grønbæk
- 2l Brårup By, Grønbæk
- 3a Brårup By, Grønbæk
- 3d Brårup By, Grønbæk
- 3m Brårup By, Grønbæk
- 5af Brårup By, Grønbæk
- 5ah Brårup By, Grønbæk
- 5ap Brårup By, Grønbæk
- 5as Brårup By, Grønbæk
- 5at Brårup By, Grønbæk
- 5az Brårup By, Grønbæk
- 5c Brårup By, Grønbæk
- 5n Brårup By, Grønbæk
- 5r Brårup By, Grønbæk
- 5ø Brårup By, Grønbæk
- 22ab Roe By, Grønbæk
- 22ac Roe By, Grønbæk
- 22ad Roe By, Grønbæk
- 22ae Roe By, Grønbæk
- 22af Roe By, Grønbæk
- 22ag Roe By, Grønbæk
- 22ai Roe By, Grønbæk
- 22al Roe By, Grønbæk
- 22d Roe By, Grønbæk
- 22f Roe By, Grønbæk
- 22h Roe By, Grønbæk
- 22i Roe By, Grønbæk
- 22n Roe By, Grønbæk
- 22p Roe By, Grønbæk
- 22q Roe By, Grønbæk
- 22s Roe By, Grønbæk
- 22t Roe By, Grønbæk
- 22u Roe By, Grønbæk
- 22v Roe By, Grønbæk
- 22x Roe By, Grønbæk
- 22y Roe By, Grønbæk
- 22æ Roe By, Grønbæk
- 22ø Roe By, Grønbæk
- 3b Roe By, Grønbæk

- 3x Roe By, Grønbæk

G.2. Høringssvar

I høringsperioden har Region Midtjylland modtaget høringssvar med bemærkninger fra følgende:

- Museum Silkeborg
- Danmarks Naturfredningsforening Silkeborg
- Silkeborg Kommune

Høringssvarene er vedlagt i bilag G. Regionens bemærkninger til høringssvarene kan ses nedenfor.

Museum Midtjylland

Museet har ikke yderligere kommentarerende dem, der er indsendt i forbindelse med tidligere høringer.

Region Midtjylland har videregivet de tidligere høringssvar til ansøger og understreget, at en forundersøgelse anbefales. Endvidere stilles der vilkår om varsling af museet mindst 14 dage før muldafrømning. regionen vil følge op på dette.

Danmarks Naturfredningsforening Silkeborg

Danmarks Naturfredningsforening skriver i deres høringssvar, at regionen bør inddrage Silkeborg Kommune i en fornyet vurdering af § 3-beskyttelsen af arealet.

Silkeborg Kommune traf den 22. september 2022 afgørelse om, at afregistrere den vejledende udpegning af overdrev på matrikel 21 Brårup By, Grønbæk. Forholdende vedrørende afregistreringen vurderes ikke at være væsentlig ændret i perioden siden kommunens afgørelse, og regionen finder ikke grundlag for at anmode kommunen om at genoptage sagen.

Danmarks Naturfredningsforening ønsker så vidt muligt, at der stilles vilkår i råstoftilladelsen så de eksisterende vandhuller oprenses jævnlige samt om etablering af yderligere vandhuller. Endvidere efterspørges en vurdering af indvindingens påvirkning af de eksisterende vandhuller.

Råstofloven åbner ikke for, at Region Midtjylland kan stille vilkår for oprensning af vandhuller uden for arealet, som er omfattet af indvindingstilladelsen. De eksisterende vandhuller er etableret på Silkeborg Kommunes areal og ligger uden for indvindingstilladelsens areal. Indvinder har indvilliget i at etablere et eller flere supplerende vandhuller i forbindelse med efterbehandling af råstofgraven. Vedrørende indvindingens påvirkning af de eksisterende vandhuller henvises til regionens redegørelse og vurdering i Region Midtjyllands screeningsafgørelse afsnit "*Overfladevand, grundvand og drikkevand*". Screeningsafgørelsen er vedlagt som bilag D.

Danmarks Naturfrednings bemærkninger vedrørende fouragerings- og rasteområder for padde og krybdyr, har medført, at Regionens vurderinger vedrørende bilag IV-arter i bilag C er blevet suppleret med bilag C.1, hvor regionens vurderinger er yderligere begrundet.

Vedrørende Danmarks Naturfredningsforenings ønske om, at der udarbejdes en naturplan inden efterbehandlingen sættes i gang, henvises til ansøgers efterbehandlingsplan, bilag C.2. Region Midtjylland har endvidere præciseret beskrivelsen af efterbehandlingen i denne tilladelses vilkår 55 samt i afsnit F.4.10.

Silkeborg Kommune

Silkeborg Kommune har i sit høringssvar bemærket, at der ikke ud fra kommunens opfattelse forligger tilstrækkeligt grundlag for at konkludere, at der ikke sker påvirkning af strandtudse som følge af råstofindvinding på matr. nr. 21 Brårup By, Grønbæk og, at projektets betydning for strandtudsens økologiske funktionalitet ikke er tilstrækkeligt belyst. Endvidere ønsker Silkeborg Kommune en definition af, hvad efterbehandling til natur er.

Silkeborg Kommunes bemærkninger vedrørende vurdering af påvirkning af strandtudse, har medført, at Regionens vurderinger vedrørende bilag IV-arter i bilag C er blevet suppleret med bilag C.1, hvor regionens vurderinger er yderligere begrundet.

Efterbehandlingen til natur er beskrevet i ansøgers efterbehandlingsplan, bilag C.2. Region Midtjylland har endvidere præciseret beskrivelsen af efterbehandlingen i denne tilladelses vilkår 55 samt i afsnit F.4.10.

H. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort mandag den 6. november 2023 på Region Midtjyllands hjemmeside www.ru.rm.dk, under Råstofafgørelser: <https://www.ru.rm.dk/klima-og-miljo/rastoffer/rastofafgorelser-og-dispensationer/rastofafgorelser/>.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget her.](#)

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Domstolsprøvelse

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelse efter råstofloven og miljøvurderingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. råstoflovens § 43, stk. 1 og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra offentliggørelsen.

H.1. Afgørelser efter råstofloven²⁰

Afgørelsen kan, jf. råstoflovens § 13, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor).

Region Midtjyllands vurderinger efter habitatbekendtgørelsen²¹ og indsatsbekendtgørelsen²² kan ligeledes påklages efter klagereglerne i råstofloven.

Rettidig klage har, jf. råstoflovens § 16, stk. 8, opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

H.2. Afgørelse efter vandforsyningsloven²³

Afgørelser i medfør af vandforsyningslovens kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i overensstemmelse med klagereglerne i vandforsyningsloven. For klagevejledning henvises til Silkeborg Kommunes klagevejledning i bilag E.

²⁰ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/1/2017 om råstoffer med senere ændringer.

²¹ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

²² Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter med senere ændringer.

²³ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning m.v. med senere ændringer.

H.3. Afgørelse efter miljøbeskyttelsesloven²⁴

Afgørelser i medfør af miljøbeskyttelsesloven kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i overensstemmelse med klagereglerne i miljøbeskyttelsesloven. For klagevejledning henvises til Silkeborg Kommunes klagevejledning i bilag E.

²⁴ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 03/01/2023 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

I. Orientering

Orientering om afgørelsen er den 3. november 2023 sendt til følgende:

Myndigheder:

- Silkeborg Kommune
- Miljøstyrelsen
- Museum Silkeborg
- SKAT, Kontrolafdelingen

Forsyninger:

- N1 A/S

Foreninger:

- Friluftsrådet Søhøjlandet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg lokalafdeling
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Ornitologisk Forening, Hedensted lokalafdeling
- Grundejerforeningen Gl. Kongevej 33-89

Øvrige:

- Ejere og omboende af relevante beboelser (se høringslisten afsnit G.1)
- Ejere af tilstødende matrikler (se høringslisten afsnit G.1)

J. Bilag

- A. Oversigtskort Bøgedal Grusgrav.
- B. Ansøgningsmateriale
 - 1. Ansøgning
 - 2. Grave- og efterbehandlingsplan
 - 3. Støjredegørelse
- C. Kortlægningsrapport for bilag IV-arter
 - 1. Supplerende bemærkninger vedrørende bilag IV-arter
- D. Screeningsafgørelse
- E. Tilladelse til indvinding af grundvand og grundvandssænkning fra Silkeborg Kommune
- F. Dispensation vedrørende fortidsmindebeskyttelseslinje fra Silkeborg Kommune
- G. Høringssvar